

 AED
Ambulante Educatieve Dienst
afdeling de Weerklank, cluster 2

 Kinderklanken Projectgroep

beginnende geletterdheid
en aanvankelijk lezen

BOSK studiedag werkgroep
spraak en taal

18 november 2006

 AED
Ambulante Educatieve Dienst
afdeling de Weerklank, cluster 2

 Kinderklanken Projectgroep

inventarisatie
activiteiten t.a.v.
beginnende geletterdheid

- wat weet u ervan?
- wat wordt gebruik op de school van uw kind?
- Bent u bekend met de werkwijze en gebruikte materialen?

 AED
Ambulante Educatieve Dienst
afdeling de Weerklank, cluster 2

 Kinderklanken Projectgroep

Lees- en spellingsproblemen
in relatie tot

- spraak- en taalproblemen
- rijmen
- auditieve geheugen
- fonemisch bewustzijn

 AED
Ambulante Educatieve Dienst
afdeling de Weerklank, cluster 2

 Kinderklanken Projectgroep

Problemen in de spraak- en
taalontwikkeling

- woordenschat
- woordvindingsmoeilijkheden
- zinsbouw
- articulatie
- taalbegrip
- taalbeschouwing (vorm van de taal)
- taaldenken (innerlijke taal)

 AED
Ambulante Educatieve Dienst
afdeling de Weerklank, cluster 2

 Kinderklanken Projectgroep

Rijmen

- loskomen van de betekenis van woorden
- herkennen van structuur in woorden (klankgroepen)
- auditieve discriminatie
- spelen met taal

 AED
Ambulante Educatieve Dienst
afdeling de Weerklank, cluster 2

 Kinderklanken Projectgroep

Auditief geheugen

- moeite met onthouden uitleg en opdracht
- klanken niet kunnen onthouden bij het spellen
- moeite met klank- tekenkoppeling
- moeite met onthouden veel voorkomende woorden (het, de)
- problemen met auditieve synthese
- begrijpend lezen

A E D
 Ambulante Educatieve Dienst
 afdeling de Weerklank, cluster 2

Kinderklanken Projectgroep

Fonemisch bewustzijn

- problemen met auditieve analyse
- moeite met waarnemen van plaats van een klank in een woord (dorp / drop)
- moeite auditieve discriminatie (bord / boord)
- problemen auditieve synthese
- moeite klank-tekenkoppeling

A E D
 Ambulante Educatieve Dienst
 afdeling de Weerklank, cluster 2

Kinderklanken Projectgroep

auditieve verwerkingsproblemen

- moeite met spraakverstaan in rumoerige omgeving ondanks goed gehoor
- moeite begrijpen uitleg en instructie
- moeite met het waarnemen van kleine verschillen tussen woorden

A E D
 Ambulante Educatieve Dienst
 afdeling de Weerklank, cluster 2

Kinderklanken Projectgroep

Kees Vernooij:

- Het stellen van doelen verhoogt het behaalde leesniveau
- - niveau 1 : groep 1 en 2
 - geletterde ervaringen
 - spraak-/taalontwikkeling
 - fonemisch bewustzijn
 - kunnen benoemen van letters

A E D
 Ambulante Educatieve Dienst
 afdeling de Weerklank, cluster 2

Kinderklanken Projectgroep

niveau 2 : groep 3

- systematische aandacht letter/klankkoppeling en auditieve synthese
- automatiseren van de letter/klankkoppeling en auditieve synthese

niveau 3 : groep 4 en 5

- lezen meerlettergrepige woorden
- verhogen leessnelheid

niveau 1,2,3 :

- aandacht voor de woordenschat

A E D
 Ambulante Educatieve Dienst
 afdeling de Weerklank, cluster 2

Kinderklanken Projectgroep

Koffiedik kijken

Hoeveel % van de leerlingen met spraak- en taalproblemen valt uit op het lezen en spellen?	%
Wat is het effect van een taalrijk milieu op de grootte van de woordenschat?	
Wanneer stopt de technische leesontwikkeling?	
Hoeveel extra tijd hebben zwakke lezers nodig om goed te leren lezen?	
Hoeveel leerlingen lezen nog niet goed bij het verlaten van de basisschool?	%
Hoeveel dyslectici hebben problemen op het gebied van het fonemisch bewustzijn?	%

A E D
 Ambulante Educatieve Dienst
 afdeling de Weerklank, cluster 2

Kinderklanken Projectgroep

Studiedag CPS:

- 15% van de kinderen verlaat het basisonderwijs als niet goede lezer
- zwakke lezers hebben 7x zoveel tijd nodig om goed te leren lezen
- 40-75% van de leerlingen met taalproblemen in groep 1 /2 krijgen problemen met het lezen

 A E D
Ambulante Educatieve Dienst
afdeling de Weerklank, cluster 2

 Kinderklanken Projectgroep

Studiedag CPS:

- bij zwakke technische lezers gaat de leesontwikkeling door t/m groep 8
- kinderen uit een taalrijk milieu hebben 5x zoveel woorden tot hun beschikking als kinderen uit een taalarm milieu
- alle dyslectici hebben problemen met het fonemische bewustzijn

 A E D
Ambulante Educatieve Dienst
afdeling de Weerklank, cluster 2

 Kinderklanken Projectgroep

Diverse onderzoekers:

"In activiteiten om fonemisch bewustzijn te stimuleren ook altijd letters aanbieden. Kleuters die expliciete instructie krijgen in de klankstructuur van de taal en tegelijkertijd de behorende letters aangeboden krijgen, blijken minder moeite te hebben met leren lezen en zijn op den duur betere lezers."